

SLOVENSKI NAROD.

Izkaja vsak dan zvezčer izvzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati na avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse isto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petrostopne peti-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafliovih ulicah št. 5. — Upravnemu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Pesemsko številko po 10 h.

Upravnista telefon št. 85.

Narodno-naprednim volilcem!

Na ponedeljek, dne 14. t. m., so razpisane volitve za deželi zbor v splošni kuriji.

V volilnem okraju splošne kurije za mesto Ljubljano je narodno napredna stranka postavila za kandidata gospoda

Josipa Jurka

posestnika in občinskega svetnika v Ljubljani.

Pozivamo svoje somišljenike, naj se v čim naivečjem številu udeleže volitve in enodušno oddadó svoj glas kandidatu, ki ga jim priporoča stranka.

To je tembolj potrebno, ker bo socialnodemokratska stranka, ki je v tem okraju tudi postavila svojega kandidata, skušala izrabiti položaj in izkoristiti v naših vrstah momentano nastalo nesoglasje v svoje svrhe.

Narodno-napredni volilci, vaša strankarska dolžnost vas torej veče, da prihite v ponedeljek vsi na volišče in glasujete kot en mož za priporočanega Vam kandidata.

V splošni kuriji po deželi narodno-napredna stranka je postavila kandidatov.

Zato pozivamo svoje somišljenike po deželi, naj se to pot vzdruži volitev.

V Ljubljani, 9. grudna 1908.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

Pravi mož.

Pri razpravi o nujnosti proračunskega provizorija je prišel do besede tudi celjski poslanec Markhl in je v dolgoveznem govoru rekaptuliral in prežekoval modrovana, denunciacije in obrekovanja »Deutsche Wacht«, »Grazer Tagblatta« in »Tagesposte«.

Moralo je napraviti velekompen v tisk, ko je ta Markhl Čehi, Slovence in Hrvate proglašal za veleizdajalce, ko je slikal na steno parklja panskavizma in klical vlado na boj zoper slovanstvo.

Markhl je mož, ki se odlikuje po posebnih nenadarenosti. Grmel je že opetovano zoper Slovence, a zaman je iskati v njegovih govorih le sled kake originalne misli ali količkaj globljega pojmovanja političnih in narodnostnih vprašanj. S patetiko knapajučega burša stresa mož banalnosti najnavadnejše vrste in se nikdar ne povzove niti za las nad duševni nivo razupite celjske »De-

tsche Wacht«. Tako plitvi in obenem borniranih govorov, s kakršnimi nastopi Markhl, je celo v avstrijskem parlamentu le bolj poredkom slisati, čeprav je v tem parlamentu resnična politična inteligencia le slabozastopana.

Izkazali bi Markhlu preveč časti, če bi hoteli ž njim polemizirati. Rečeno je dovolj, če povemo, da je mož Čehe in Slovane proglašal za veleizdajalce in panslaviste, zahtevajoč, naj vlada s silo zatre narodnostno gibanje med njimi. S kakšnimi dokazili je poštenjak Markhl podprt svoje bombastične tirade, ilustruje sledeče dejstvo: Markhl je z ogorčenjem pripovedoval, da je bila 2. decembra za cesarjev jubilej pri Šešarku razstavljenha slika srbskega prestolonaslednika in da je bila sijajno razsvetljena. To je Markhl vzel iz vira vseh svojih modrosti, iz celjske »Deutsche Wacht«. Resnica je, da visi tista sličica že dva meseca v onem oknu in da ni bila 2. decembra prav nič drugače razsvetljena, kakor

je vsak večer. S takimi idijotstvi, kakor Markhl, se upa samo dejansko inferijoren človek nastopiti.

Če kdo je bil ravno celjski poslanec poklican ogrniti togo avstrijskega patriotsizma in nastopiti v parlamentu proti slovenskim »veleizdajalcem«. Markhl je pravi mož za to, kajti Celje, to je zavetišče avstrijskega patriotsizma in negovališčne avstrijske misli in celjska nemčurška klika je tisti steber, na katerem varno sloni habsburška država. Celjski nemčurji, ti dajo zgled vsem dobrim Avstrijeem in so najbolj poklicani nastopoti kot tožniki. Sicer je močno razširjeno mnenje, da je celjsko nemčurstvo največja pakaža pod solncem in da bi že nobenega celjskega nemčurščinje ne bilo na svetu, ko bi se žaljenje Veličanstva v veleizdajstvu kaznovalo s smrtjo, ali to je brez dvoma napačna misel. Kako bi se sicer zaupnik in pooblaščenec te celjske pakaže, poslanec Markhl, tako vnemo zavzel za avstrijsko državo in klical biriče in hudiče zoper slovenske in češke veleizdajalce.

V ostalem naj si pa Markhl nikar ne domislja, da nas njegova govoranca kaj ženira. Nasprotno. Prav všeč nam je — se nas bodo vsaj bali in to ne bo slabzo za nas.

Interpelacija

poslanca Ivana Hribarja in tovarjev do Njegove Ekscelencie gospoda ministra notranjih zadev glede publikacij e. kr. statistične osrednje komisije na Dunaju o predstoječem ljudskem štetju.

Pri vsakem ljudskem štetju izda e. kr. osrednja statistična komisija na Dunaju uradni krajevni repertoar (Allgemeines Ortsverzeichnis der im Reichsrat vertretenen Königreiche und Länder nach den Ergebnissen der Volkszählung vom ..., Wien, Verlag der k. k. Hof- und Staatsdruckerei). Ta knjiga služi vsem uradom v Avstriji pri dopisuvarjanju za neizogibno potreben priporomoček, da spoznajo, v katerem sodnom in političnem okraju leži kako občina, pod katero občino spadajo te in to ne bo slabzo za nas.

V krajih, kjer stanujejo Nenemci, je poleg nemškega krajevnega imena (če sploh eksistuje) in Galiciji n. pr. se le poljska in ruska imena) pripisano še dotično nemško ime. Pri tem se pa uradoma na nečuvan način prezirajo slovenska krajevna

imena izven Kranjske; da, celo na Kranjskem samém, namreč na Kočevskem, se slovenskega krajevnega imena, ki je splošno v uporabi, ne pristavlja nemškemu imenovanju kraja. Na Koroškem je pri nekaterih vseh in občinah pač pripisano tudi slovensko ime; a pri mnogih so slovenska imena izpuščena. Statistična centralna komisija pozna v zadnjem repertoriu na priliku za »Radgon«, ki je staro slovensko nazivane in po vsem Slovenskem splošno znano, le nemško spako »Radkersburg«. Ravno tako ne pozna znanega prvotnega slovenskega imena »Kocevje«, katerega je nastalo »Gottschee«, katero edino se nahaja v krajevnem repertoriu. Za vasi »Mitterdorf« in »Mösel« ne pozna slovenskih imen, dasi sta »Srednja vas« in »Mozelj« splošno v porabi. Znana slovenska imena »Beljak« za »Villach«, »Celovec« za »Klagenfurt«, »Šmohor« za »Hermagor«, »Maribor« za »Marburg«, »Ptuj« za »Pettau«, »Pliberk« za »Bleiburg«, »Breže« za »Friesach« so c. kr. osrednji statistični komisiji neznanata.

Poleg tega je treba pripomniti, da na Kranjskem in Štajerskem, da ne govorim o Koroški, katero menda e. kr. avstrijski državni uradi smatrajo za nekako nemško domeno, dasi v tej deželi stanuje tretjina slovenskega prebivalstva, c. kr. osrednja statistična komisija slovenskim imenom krajev prav po nepotrebnem pristavlja spakelranke, ki so jih v pretekli dobi skovali c. kr. uradniki takrat, kadar niso imeli resnega dela. Tako na priliku se za krasna prvotna slovenska imena »Sinja gorica« rabi »Schweinsbüchel«, »Sinji vrh« »Schweinsberg«, »Družinsko vas« »Gesindeldorf«, »Rače selo« »Rapelgeschiess«, »Luše« »Lausach«, »Visoko« »Hülbens«. Navesti bi se moglo še stotine takih primer, a to samo na sebi že zadostuje.

Nič bolje v tem oziru pa ni na Primorskem, kjer se naklonjenost e. kr. osrednje statistične komisije nagaibava k italijanščini. Tam na priliku se nahajajo v zadnjem krajevnem repertoriu samo italijanska imena »Capodistria«, »Cormons«, dasi sta splošno v porabi slovenski imeni »Koper« in »Krmin«. Celo za »Gorico« se slovensko ime ni vpisalo, dasi izvira nemško »Görz« in italijansko »Gorizia«, kar se oboje nahaja v zadnjem repertoriu, iz tega prvotnega slovenskega imena. Istotako ni našlo milosti v očeh e. kr. osrednje statistične komisije.

čne komisije prvotno slovensko ime »Trst« in se nahaja v zadnjem repertoriu samo »Triest Stadt« — »Trieste città«, »Triest Gebiet« — »Trieste altipiano«.

Nasproti pa se pri nekaterih imenih slovenskih občin, katera so skorajno nerodno popačena bila, nahajajo poleg nemških, tudi laške spakelranke. Tako n. pr. pri »Ajdovščini«, »Haidenschaft« in »Ajdovščina«, pri »Opatjem selcu«, kjer ni nikdar stalno prebival kak Italijan, gnusna skovanka »Oppacchiasella«.

Dasi bi se dalo navesti še sto in sto primer, vendar naj zadostujejo le-te, da se izprevidi, ne le kako velika krivica se tukaj godi slovenskim imenom, temveč tudi s kako neodustljivo pristranostjo postopa c. kr. osrednja statistična komisija.

Ker se ima čez dobro leto zopet vršiti ljudsko štetje in se izda nov krajevni repertorijski z leta 1910. ali 1911, zato se zdi podpisanim neobhodno potrebno pravočasno opozoriti na te okolnosti, in vprašajo Njegovo Ekscelenco:

»Ali je voljna ukazati, da se pri novi izdaji krajevnega repertorijskega po c. kr. osrednji statistični komisiji odpravijo omenjeni nedostatki ter zlasti slovenskim imenom krajev v tem repertoriu dá ona veljava, katera jim pristoja?«

Na Dunaju, 26. nov. 1908.

Iv. Hribar, Spinčić, dr. Rybař, dr. Tresić, J. Biankini, dr. Ploj, Dürich, Mazanec, Chaloupka, Rychter, Perić, Vuković, Ivčević, Pillich, H. Srđanko, dr. Zahradnik, František Stánek, Padour, Prodan Antonín Závorka, Oklék, Ježovník, F. Roblek.

Državni zbor.

Dunaj, 10. decembra. Vodja finančnega ministrstva baron Jorkaš-Koch je obširno utemeljeno predloženi proračun za leto 1909. Proračun izkazuje 2.303.596.103 krone izdatkov in 2.303.657.294 K dohodkov, potemtakem prebitka 61.191 K. Minister pa je tudi povedal, da se bo ta prebitek še znatno skrčil. Ako primerjamo letošnji proračun z lanskim, vidimo, da so izdatki narasli za 154,7 mil., dohodki pa za 154,6 milijonov K. Minister baron Jorkaš-Koch je podal najprej kratek pregled o splošnem gospodarskem položaju in o vplivu tega položaja na Avstrijo. Kmetijstvo je vkljub temu, da ni bila žetev povsod

»Anica — dete moje — nikar ne jokaj,« je ječal in imel sam vse rosne oči.

Anico pa je bolest tako prevzela, da je brezvoljno ležala na očetovih prsih.

»Papa, papa — jaz sem tako nesrečna, da bolj ne morem biti.«

Se nikdar v svojem življenju ni Vrhovec toliko trpel, kakor v tem trenotku. Molče je stiskal Anico k sebi in si otiral solze. Hotel je počakati, da se pomiri in da bo mogla žnjim jasno in resno govoriti.

Končno so Anici usahnilne solze in izvila se je očetu iz rok.

»Pozabiva to uro, dragi papa,« je rekla Anica. »Nič me ne izpravi, vas prosim. Čemu naj bi vam tožila svoje gorje? Vas bi to samo razburjalo — saj že jaz dovolj trpm.«

Toda Vrhovec se ni dal kar tako odpraviti.

»Ne, Anica, jaz moram vse vedeti,« je rekel odločno in potegnil Anico na sedež kraj sebe. Dal sem te Brnotu, upajoč, da te bo ljubil kakor zasluzi. Saj veš, da bi storil vse in dal tudi življenje, samo da bi te velil del srečno. Zato te prosim, povej mi vse.«

(Dalje prihodnjih)

LISTEK.

Na rodnih tleh.

Povest; spisal Fr. Rant.

(Dalje.)

Marko se ni čudil, da Pavli ni ugajala tista družba, ki se je zbirala okrog dr. Brnota. Izvedel je bil na Dunaju dovolj o tistih krogih, v katerih se je gibal dr. Brnot. Ti krogji mu niso bili simpatični in to je bil pravi vzrok, da ni obiskal Anice, ko se je mudil na Dunaju.

Spremil je Pavlo do Vrhovčevega gradiča in se je tam poslovil od nje. Hotel je biti sam, kajti to, kar mu je bila Pavla povedala o Anici nem življenju, ga je žalostilo. Slutilo je, da se Anici bliža hitreje, kakor je misel, trenotek razočaranja in to ga je bolelo zlasti še, ker je vedel, da ji ne more čisto nič pomagati.

Misel na Anico ga je morila tudi naslednje dni. Motil se je s tem, da je delal kolikor je največ mogel. Baval se je s svojim gospodarstvom in posvečeval občinskim zadavam toliko časa in truda, da so ga hvaljeni občani kar občudovali. Uredil jim je prav vse zadeve, jim izposloval vsakovrstnih podpor in novih pridobitev ter upeljal najnatančnejši red, kakršnega doslej niso nikdar imeli.

Tekom nekaj mesecev si je Marko z delom pridobil tako veljavno pri ljudjih, da je začel postajati dr. Brnot nanj ljubosumen. Cutil je, da čim bolj se dviga ugled Markov, toliko bolj temni njegov ugled.

Odkar je bil Brnot izvoljen za državnega poslanca, se ni dosti mnenil za svoj volilni okraj. Prihajal je sicer vsakih štirinajst dni v Topolno, a ostal je vselej le malo časa doma in je ta čas posvečal svoji pisarni. Volilec so na svoja pisma pač dovoljno prijazne in dolgovzorne odgovore, a njihove želje se niso izpolnile nikdar. Nekaj časa so se zavoljili z odgovorji, a ko so enkrat spoznali, da jim Marko zastonj to izposluje, za kar bi bil notar napravil lep račun in cesar jim dr. Brnot sploh ni mogel doseči, so se zatekali vse bolj k Marku in puščali Brnota v miru.

Pravčnost je velevala Marku, da je Brnota branil, češ, tudi poslanec ne more vsega dosegči, najmanj slovenski poslanec, ki ga vlada itak pisano gleda in mu le tako nerada izpolni kako željo. Od tega spoznali Marka ni odvrnila niti govorica, da se Brnot sploh neče zavzeti za koristi svojih volilcev, ker meni, da izgubi poslanec ugled in vpliv pri vladni, če prosišča za malenkostne usluge svojim volilcem.

Na spomlad je izvedel Marko, da je prišla Anica k svojim staršem na obisk. Ta vest je novič odprla rano

njegovega sreca. Rad bi bil takoj po hotel na Vrhovčev grad, da pozdravi prijateljico svojih mladih dni, toda opustil je ta namen, ker se mu je zdelo, da si imajo Vrhovčevi in Anica marsikaj povedati in bi jim bil njegov obisk koj prvi dan morda neprizoren.

ugodna, vendar napredovalo. Industrija je deloma nazadovala, posebno izdelovanje platna, suknja in usnja. Vse to vpliva na denarni trg, v drugi vrsti pa tudi na državni proračun. Govorec o proračunu samem je podaval minister, da bi bili višji izdatki le 140 milijonov K, ako se odstevanje izdatek 14,2 milijona K za podprtovanje Severne železnice. Za podpore rodbinam rezervistov, za izboljšanje plač pri deželni brambi in orožništvu in za izboljšanje hrane vojakom, so v proračunu 3 milijoni. Za zvišanje plač duhovnikom (kongrua) so istotako določeni 3 milijoni. Zelo so se zvišali izdatki naučnega ministra. V letu 1909. se namreč namerava ustanoviti 18 novih srednjih šol. Tudi ministrstvo za javna dela zahteva izredno povišane izdatke, med temi 4 milijone za obrtno šolstvo. Finančno ministrstvo izkazuje 40 milijonov več izdatkov, od teh je 23 milijonov določenih za izboljšanje plač nižjim uradnikom in slugam. — Najhujše breme je seveda državnemu in določilnu, ki že presegajo 10 milijard, tako da treba za same obresti 348 milijonov, za amortizacijo pa je treba še nadaljnih 57 milijonov. — Ministrovo utemeljevanje je bilo sprejeti z odobravljeno. — Potem se je nadaljevala debata o nujnem proračunu glede proračunskega provizorija. — Poslanec Baechle je govoril o italijanskem vseučiliščem vprašanju ter izjavil, da bi bila najboljša rešitev, ako se premesti italijansko vseučilišče v Trident, ker ima Trst močno slovensko obiležje. — Pred koncem seje so se došle vloge dobesedno precitale. — Prihodnja seja bo jutri.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 10. decembra. Danes popoldne so imeli načelniki svobodnih agrarnih združitev razgovor o trgovinskih pogodbah in o podaljšanju pooblastilnega zakona v ta namen. Sekcijski načelnik Roessler je izjavil, da polaga minister baron Aehrenthal z ozirom na pogajanja s Turčijo veliko važnost na to, da dobi čimprej tako pooblastilo parlamenta.

V krščansko-socialni zvezi je nastala zaradi pooblastilnega zakona nesloga. Agrarni člani zveze so proti pooblastilnemu zakonu, docim mestni zastopniki in industriježli, da parlament zakon čimprej sprejme.

Zvišani dohodki davkov in carin.

Dunaj, 10. decembra. Ravnotravnik je izšla statistika o dohodkih carin in davkov za dobo od 1. januarja do 1. novembra t. l. Direktne davki so dali čistih dohodkov 268,762.097 kron, to je za 10,830.096 K več kot v isti dobi lani. Indirektne davki izkazujo 646,024.658 K čistih dohodkov, to je za 25,075.904 K več kot lani. Carina je dala čistih dohodkov 131,286.472 K, to je za 7,196.897 K več kot v isti dobi lani.

Nagla sodba v Pragi.

Dunaj, 10. decembra. Ministrski svet se bo bavil jutri s praskimi dogodki. Pri tem pa se ne bo ničesar sklepalo o nagli sodbi, ker je naglo sodbo razglasilo namestništvo, ki jo mora tudi preklicati. Baron Bienerth je priporočal namestniku grofu Coudenhovu, naj se nagla sodba čimprej prekliče. Ker se je raznesla vest, da se nagla sodba sicer prekliče, a noša nemških barv ostane nadalje prepovedana, so nemški poslanci hiteli v ministrstvo, kjer so baje dobili zagotovilo, da se ta prepoved prekliče obenem z naglo sodbo.

Dohodki na Balkanu.

Srbosko-črnogorska zveza. Belgrada se poroča, da se je med Srbo in Črno goro sklenila pogodba za medsebojno pomoč in dedičino. V pogodbi sta se obe državi sporazumeli o delokrogu v srbskih deželah, ki so še vedno pod tujo vlado. Črni gori se odkažejo Hercegovina, deli sandžaka Novi pazar in deli Albanije. Končno se črnogorsko nabrežje poveča z Boko Kotorsko. Srbija dobi Bosno, ostale dele Sandžaka in vilačje Skoplje. Obe državi sta se zavezali, priskočiti druga drugi na pomoč z oboroženo silo, ako bi katero izzvala Avstro-Ogrska k silobranu. Nobena teh dežel ne bo sklenila mira brez privoljenja svoje zaveznice. Srbija bo od časa do časa plačevala določene vsote za zdrževanje črnogorske armade. Obe dinastiji si medsebojno zagotovile dedičino, aki izumrejo moško potomstvo. Seveda morete k temu prirrediti obe skupščini.

Bulgarija se pripravlja.

Sofija, 10. decembra. Za 14. t. m. so sklicani rekrutri vseh čet, ki bi bili sicer sklicani še spomladni.

Evropska konferenca.

Petrograd, 10. decembra. Danes je prispel odgovor avstro-ogrsko vlade na rusko noto glede evro-

pejske konference. Odgovor se je izročil ministru Izvoljskemu.

Tudi Turčija se pripravlja za vojno. Cagliari, 10. decembra. Turčija je naročila v Essenu za 2¹/₂ milijona mark pušk in za 3 milijone artilerijske municie. V Macedoniji se vrše veliki manevri proti sovražniku, ki bi naj prišel od Crnega morja. Manevre vodi vojni poveljnik Nazim paša.

Aretirani avstrijski agentje v Albaniji.

Rim, 10. decembra. Iz Soluna je došla vest, da je mladoturški odbor dal v Bitolju aretirati več avstrijskih agentov, ki so delili med Albanci proklamacije, v katerih se obeta Albancem podpora Avstro-Ogrske v boju za avtonomijo in narodna prava.

Seja trgovske in obrtniške zbornice za Kranjsko.

V Ljubljani, 10. dec.

Predsedoval je predsednik gosp. Jos. Lenarčič.

Cestitanje na odlikovanju.

Predsednik g. Ivan Mejač je govoril predsedniku prisrenočestitku za najvišje odlikovanje, s katerim se je dalo priznanje za nemorno in pozrtvovalno delovanje. Predsednik je v svoji zahvali naglašal, da se mora za svoje odlikovanje zahvaliti vsem članom zbornice, češ, da odlikovanje ni veljalo toliko njemu kot osebi, temveč zbornici, posebno pa še sistemu, ki ga zasleduje zbornica s tem, da napenja vse sile v prospehu zastopanim slojem. Obenem pa je predsednik iskreno čestital zborničnemu svetniku g. V. Majdiču na odlikovanju, v katerem se je dalo na najvišjem mestu priznanje za njegovo delo na narodno-gospodarskem polju.

Za čast in pravico zbornice in deželnega odbora.

Zbornični predsednik je poročal, da je v zadnjem zasedanju državnega železničnega sveta stavljal predlog, naj da železnično ministrstvo deželnim vladam navodilo, ki meri na to, da so zastopniki trgovskih zbornic in deželnih odborov pri komisijah za revizijo tras polnovredni člani komisije in ne samo zastopniki strank. Ta predlog je bil potrenut zategadelj, ker sta pri komisiji za revizijo trase belokranjske železnice dne 26. oktobra t. l. predsednik komisije in zastopnik žel. min., odločila tako, da zastopnika zbornice gg. Filip Supančič in dr. Fran Windisch in zastopnika deželnega odbora kranjskega, nimajo pravice sodelovati pri komisijskem poročilu. Zastopnik železničnega ministrstva je izjavil, da je zbornica imela prav, in da so navedeni zastopniki polnopravljenci. Izšla bo tozaderna naredba, odločitev ministrstva je tako velike gospodarske in principialne važnosti.

Naznanila tajništva.

Zbornični tajnik gospod dr. V. Murnik je poročal o tekočih zadevah, med temi je povedal, da se je dovoljeni kredit v znesku 600 K za obisk kranjskih obrtnikov na prasko razstavo prekoračil za 74 K. Izdatek se je odobril. Nadalje je poročal o pritožbi »Zadružne zvezke proti odmeri zborničnih dokladov. Storil se je sklep, da je pritožbo zavrniti.

Zbornični proračun za leto 1909.

Poročal je zbornični podpredsednik g. Iv. Mejač. Iz njegovega obširnega poročila povzamemo sledeče glavne točke: Potrebščina za leto 1909. znaša 59.924 K. Nove postavke so med drugim 1000 K za dvo-ravredno trgovsko šolo v Ljubljani, 2000 K zavodu za pospeševanje obrta na Kranjskem, o katerem se je nadejati, da se drugo leto ustanovi, 1400 K za stroške zborničnih volitev, ki se imajo vršiti v začetku leta 1909. Med ostalimi postavkami so za višjo trgovsko šolo v Ljubljani 2000 kron, za obrtno šolstvo 3800 K, za ustanove učencem na obrtnih šolah 2300 K, za razne izdatke, med njimi predvsem za razne enkratne subvencije v obrtne in trgovske namene 2500 K, za kmetijsko kemično pre-skupševališče v Ljubljani 500 K, za ustanove onemoglim trgovcem in obrtnikom 500 K i. dr. V pokritje predlaga poročevalce v imenu stalnega odseka pobiranje 5% zbornične doklade in porabo letosnjega blagajničnega ostanka ter pristojbin za znamke, vzorce in za pomočniške izkušnje.

Proračun se je odobril brez debate.

Volitev zborničnih zastopnikov v odboreh obrtnih nadaljevalnih šol.

Poročevalc zbornični tajnik g. dr. Murnik. Izvoljeni so bili sledeči gospodje: Ljubljana: Franček Eng., briški mojster, Vidmar Josip, izdelovalec dež-

kov, oba v Ljubljani. Kranj: Franček Omersa, veletržec v Kranju. Škofja Loka: Sušnik Lovro, pekovski mojster v Škofji Luki. Tržič: Deu Franc, strojar v Tržiču. Radovljica: Fürašer Leopold, trgovec v Radovljici. Bled: Rus Iv., trgovec na Bledu. Postojna: Šeber Maks, knjigovez in fotograf v Postojni. Kamnik: Grašek Janko, trgovec v Kamniku. Ribnica: Piček Fran, trgovec v Ribnici. Mengš: Staro Feliks, tovarnar na Klovecu. Št. Vid nad Ljubljano: Jovan Simon, krojaški mojster v Št. Vidu. Novo mesto: Paver Adolf ml., zasebmik (bijši trgovec) v Novem mestu. Krško: Jugovič Anton, pekovski mojster in posestnik na Krškem.

Volitev člana v industrijski svet.

Izvoljen je bil zopet soglasno zbornični predsednik gosp. Jos. Lenarčič.

Volitev zastopnika v odbor deželne zvezre za pospeševanje prometa tujcev na Kranjskem.

Na predlog g. podpredsednika g. Iv. Mejača je bil izvoljen v omenjeni odbor tajnik gosp. dr. V. Murnik.

Volitev delegata v kolegij za podelitev Ivana Mikarja ustanove.

Na predlog zborničnega tajnika g. dr. Murnika je bil izvoljen na mesto umrlega g. Kollmanna zbornični podpredsednik g. Iv. Mejač. Imenovanje novih cenzorjev pri Ljubljanskem zavodu avstro-ogrskih banke.

Na predlog zborničnega svetnika g. dr. Rohmanna se je zbornica slediča g. Baumgartnerja, Mathiana ml. in Kollmanna Roberta.

Prošnje za podpore.

Poročevalc zbornični tajnik g. dr. Murnik. Trgovski društvo »Merkurju« se je zopet dovolila podpora 500 K. Daljša debata se je vnela o prošnji Deželne zvezre za pospeševanje prometa tujcev na Kranjskem. Kdor sedaj bega volilce, ta se poti za socijalno demokratično stranko, ki je nasprotna slovenskemu vseučilišču, ter se za slovensko narodnost toliko briga, kot dr. Adler na Dunaju. Gre se torej za Turka, ali pa za socijalnega demokrata! Tako da je pritrali tisti, ki delajo sedaj nesloga na naši stranki! Kdor torej v resnici ljubi Ljubljano, glasoval bode za g. Turka. **Bilo bi žalostno in sramotno, če bi se ob naši klanterni neslogi obdelovala Kristanova socijalna demokracija!** Vsi na delo za g. Josipa Turka!

Shod narodno-naprednih volilcev bo danes zvečer ob 8. v gostilni Zupančič na Martinovi cesti.

Na ta shod se vabijo volilci iz Št. Peterskega in Vodmatskega okraja.

Finančni zakon. V včerajšnji seji državnega zbornika je predložil vodja finančnega ministrstva Jorkasch-Koch proračun za leto 1909. Proračun izkazuje 2.303.596.103 K izdatkov in 2.303.657.294 K prejemkov, torej 61.191 K prebitka. V proračunu so tele postavke za slovenske dežele: Za nakup poslopja za državne urade v Tolminu 13.604 K, za nakup poslopja za državne urade v Velenjem 19.405 K, za nove zgradbe in prezidat poslopje verskega zaklada na Kranjskem skupaj 31.439 K, na Goriškem 8500 K, za napravo potov na Opatovi gori 1000 K, za zgradbo nove župne cerkve pri Sv. Križu poleg Kostanjevice 3500 K, za prezidavo turbinskega poslopja v Bohinjski Bistrici 25.000 K, za popravo ceste v gozdu Mežakla 6000 K, za zgradbo pota v gozdu Belca 9000 K, za zgradbe, zemljische nakupe, oziroma stavbne režije pri srednjih šolah na Kranjskem 2000 K, za adaptacijo in šolske potrebu 15.400 K, za anuitete 30.000 K, za adapekcije in šolske potrebu ljudskih šol na Kranjskem 3266 K, za popravo pomola v Opatiji 60.000 K, prispevki za zgradbo poštnega poslopja v Idriji 20.000 kron, v Opatiji 40.000 K, za geometrijsko osobje za agrarne operacije na Kranjskem 50.000 K, izreden kredit justične uprave za Kranjsko 12.000 K, za nakup poslopja za državne urade v Tolminu 3190 K, državni prispevki za dravski most med Marenbergom in Vuhredom 10.000 kron, prispevki za savski most pri Brežicah 18.808 K, za preložitev ceste na Jezerskem Vrhu 50.000 K, za nov Št. Jakobske most v Ljubljani I. obrok 30.000 K, za razširjenje zagrebške ceste v Rožnih ulicah v Ljubljani II. obrok 30.000 K, prispevki za savski most v Kranju 6. obrok 60.000 K, za popravo ceste med Juršicem in Metliko 7. obrok 20.000 K, za tlakovanie Dunajske ceste v Ljubljani 8. obrok 20.000 K, za zgradbo ceste iz Čepovana k Sv. Luciji 128.500 K, prispevki za cesto iz Ajbe v Močilo 3500 K, prispevki za cesto v Avče I. obrok 25.000 K, za popravo ceste iz Bazovice v Obroku 2. obrok 20.000 K, preložitev ceste iz Trnovskega 4. obrok 60.000 K, prispevki za cesto v braniški dolini 9. obrok 1000 K, za zgradbo cest med Sočo in Idrijo 11. obrok 100.000 K, za popravo ceste iz Ušnika do Zgornej Idrije 16. obrok 17.800 K, za regulacijo Save 91.000 K in za regulacijo Save od Brežic do Jesenice 2. obrok 81.525 K.

III. Cesarske Elizaberte ustanove po 40 K prosilcam: 1. Mazek Kata-rina, čevljarka vdova v Ljubljani. 2. Mihelič Ivana, tesarja vdova v Kraju. 3. Šoberl Marija, slaščičarka vdova v Ljubljani. 4. Počivayšek Bozalija, mizarja vdova na Krškem. 5. Jankovič Marijana, kovača vdova v Dol. Košani. Razen tega se je podeli-

la podpora 40 K Mariji Vernig.

Ustanove po 200 K so se podelile slušateljemu eksportne akademije Marjanu Jenkotu.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. decembra.

Pozor! Eksekutivni odbor narodno-napredne stranke je imenoval g. Josipa Turk kandidata v splošni kuriji ljubljanski. S tem je za naš list, tako tudi ni oficijalno glasilo slovenske napredne stranke, dočiščno osebno vprašanje rešeno. **Gospod Josip Turk je kandidat, katerega hočemo in moramo z vso silo podpirati.** Tembolj, ker se poprej, ko je vsak lahko priglasil kandidaturo, niti od uradniške, niti od obrtniške strani ni oglasil kak kandidat. Da so pa ljubljanski volilci kandidaturo g. Jelenca končno odklonili, temu so krivi gospodje učitelji sami, ker so morali vedeti naprej, da si ljubljansko volilstvo ne bo dalo zapovedovanja idrijskih socijalnih demokratov. Sedaj se skuša ob različnih strani, katere so pa poprej molčale, ustvarjati zmešnjave, ter begati volilce v splošni kuriji. Vse to je občajljivo in obsodljivo vredno. Disciplina mora biti v vsaki stranki, in nemogoče je, da bi vsaka gospodarska organizacija, ki sicer pripada k slovenski napredni stranki, ob času voliltev kovala politiko na svojo lastno pest. Naš kandidat je torej g. Josip Turk, ki je izšel iz obrtniškega stanu, ter se že dolgo, vrsto let poha in trudi v mestnem svetu ljubljanskem. Kdor sedaj bega volilce, ta se poti za socijalno demokratično stranko, ki je nasprotna slovenskemu vseučilišču, ter se za slovensko nar

delo! tako je rekel v »Mestnem domu« na svojem volilnem shodu kandidat Kristan. Narodni in neorganizirani delave, ste slišali, kako Vas plati Kristan! In temu možakarju pa daste Vi svoje glasove!«

— **Narodno izdajstvo Ethbia Kristana.** Govorimo čisto mirno! V torek dopoldne je bil v »Mestnem domu« volilni shod, ki so ga sklicali socijalni demokrati in na katerem je govoril Ethbin Kristan, ki kandidira v Ljubljani v splošni kuriji za deželnini zbor. Kristan je v tisti besnosti, s katero nastopa na volilnih shodih, psoval na vse strani, kričal, da je bil ves poten in skakal, da so mu dolgi lasje vedno uhajali na čelo in oči. Mož je zinil marsikaj, kar je bilo resnici v obraz, kazal pa pri tem tudi svoj internacijonalizem, dasi je poudarjal, kak narodnjak da je. Pri govoru o narodnjaštvu je dejal: Nasili liberalci in klerikaleci so se združili zoper socijalno demokracijo, hotejo jo uničiti. Isti ljudje, ki delajo na Slovenskem za naš pogin, pa lejajo na Dunaju okrog socijalno-demokratičnih državnozborskih poslancev in beračijo za podpise za slovensko vseučilišče. Poskrbeli pa bomo, da bodo socijalnodemokratični poslanci zvedeli za to hinavščino, ki jo uganjajo liberalni in klerikalni poslanci na Dunaju in da jim ne bodo več dajali svojih glasov.« Tako je govoril Kristan in na podlagi teh besed smo napisali v sredno novico o znacilni izjavi Kristanovi ter dodali primerno kritiko. Vsek razsoden človek mora priti do zaključka po teh Kristanovih besedah, da bo ta človek nahujskal socijalnodemokratične državnozborske poslance, da ne bodo več podpirali teženj Slovencev po njih vseučilišču, ampak jim nasprotovali. Kristan pa zdaj taji, da bi bil izrekel gori navedene besede. Vedoč, kolik vtič je napravila naša novica — tudi »Slovenec« je poročal isto! — izdal je Kristan posebno izdajo »Rdečega Praporja«, kjer si upa trditi, da smo lagali piščo o torkovem soc. demokratičnem shodu. Pribijemo danes še enkrat, da je Kristan govoril omenjene besede v celoti, kakor so navedene in nič drugače. Izreco je omenil slovensko vseučilišče, za katero se pehajo naši poslanci ter obljudil, da bo poskrbel, da socijalno demokratični poslanci ne bodo več dajali podpisov slovenskim poslancem. Naj se Kristan zvija, kakor se hoče, dejstvo je, da je izgovoril besede v tem smislu. Da mi je zdaj nepriljeno, verjamem; ker je najbrž misil, da ni našega in »Slovenčevega« poročevalca na shodu, ker ju ni videl, zato se je nekoliko preokritosrčno izrazil. Če se Kristan zdaj skliceva na razne prejšnje dokaze, kako je vnet za slovensko vseučilišče, to na stvari prav nič ne prepriča. Če je kdo še tak poštenjak bil, ko napravi lumperijo, ga vsek sodi po njej. Zato ne vemo, s kakim srcem naj bi slovenski volilec v Ljubljani oddal svoj glas človeku, ki v tako resnili časih nastopa na javnem shodu s takimi besedami. — Končno imamo izpogovoriti še eno besedo. Včeraj se je našemu poročevalcu, ki je bil na soc. demokratičnem shodu v torek, zagrozilo, da jo bo zaradi dotične novice o Kristanovi izjavi »skupil«. Kako se to sklada s socijalno - demokratično svobodo, naj sodi javnost, opaziramo pa, da je poročevalce oseba, ki s tem, da je prišel na soc. demokratični shod, se ni prisegel na Kristanovo zastavo, ampak da ima pravico in tudi dolžnost, kritizirati, kar se mora ozigrati. To je povsod v navadi. To bi bila lepa, da bi kaki nahujskanci napadli poročevalca zato, ker je zapisal resnico, ki bode v oči ter peče in skeli.

— **Hudo je spekla vodstvo socijalne demokracije novica:** Nekaj »naši socijalni demokraciji v sobotni naši številki, kajti na svojem volilnem shodu je Kristan »pral zmorec« prav na dolgo in široko, toda zamorec je ostal zamorec! Kristan ni ovrgel niti ene same tamošnje trditve, da jugoslov. socijalna demokracija ne zasluži imena »jugoslovenska« in da ne vrši niti socijalno-demokratičnega programa, ampak pripušča raznarodenje na vseh koncih in krajih s tem, da pušča neopravčeno in brez vse potrebe tla nemškim in laškim sodrugom.

— **S češko socijalno - demokracijo** hoče Kristan primerjati svojo stranko! Kako grozna naivnost, da ne rečemo: nesramnost! Češka socijalna demokracija je prvoribiteljica na narodnem polju, ona vzgojuje narodnjake, naša pa — nemškarije.

— »Smrdeče morje« je imenoval Kristan sporazumljene obeh slovenskih strank. Za človeka, ki ima eno samo iskro pravega rodoljuba ter pozna le malo naš narodni položaj, je vsaka pripomba k temu odveč!

— **Legitimacije za volitve.** Volilci so dobili po pošti poslane bele in rumene legitimacije. Bele legitimacije veljajo za volitve v splošni kuriji, ki se vrše 14. t. m.,

rumene legitimacije pa za volitve v mestni kuriji dne 22. t. m. Opozarjam volilce, da so za volitve v ponedeljek 14. t. m. veljavne samo bele legitimacije.

— **Volitve v predstoječi dežavski zavarovalnici zoper nezgode v Trstu.** Dne 16. dec. t. l. se vrše dopolnilne volitve v predstoječi dežavski zavarovalnici zoper nezgode v Trstu, v kateri imajo doseg Slovenci in Hrvati le enega zastopnika. Pri predstoječih volitvah nam je Slovencem in Hrvatom vse storiti, da si pridobimo v vodstvu tega silno važnega zavoda primerno zastopstvo. V Ljubljani se je osnoval za te volitve odbor, obstoječi je za stopnikov obeh strank. Obe stranki sta mnenja, da gre tu za pravijo, gospodarsko stvar, kateri je pomoči do zmage le ob složnem postopjanju. V imenu tega odbora se obračava do naših županstev, do župnijskih uradov, do obrtnikov in do zavednih Slovencev sploh z nujno prošnjo, da v svojih krajih pri obrtnikih, ki imajo svoje delavce zavarovane zoper nezgode, zberejo glasovnice, ki so jimbile nedavno poslane. Glasovnice naj v vsak delodajalcem podpiše, v skupini delojemalcev treba tudi podpis zaupnika delavcev. Imen kandidatov pa ni treba vpisati. Sledenje vrst podjetniki volijo pri sedanjih volitvah: kategorija I.: železnice, podjetništva za prevažanje blaga, blagovna skladischa, nakladischa; kategorija II.: rudarstvo in plavžarstvo, obdelovanje kovin, izdelovanje strojev in orodja; kategorija VI.: industrija za papir in usnje, za lesne snovi, kmetijski in gospodarski obrati, mlini, žage. Zbrane glasovnice naj se pošljajo na naslov: Josip Lenarčič, v Ljubljani, pisarna trgovske zbornice. — Za odbor: Josip Lenarčič, zborn. predsednik l. r., Karel Pollak, tovarnar l. r.

— **Kossuth se branil.** Na shodu minole nedelje je dr. Žerjav med drugim povedal, da je sedanji minister Kossuth 1. 1906 poslal svoje emisarje tudi v Ljubljano, da bi pridobil Slovence za takratni boj Madžarov zoper Dunaj. Minister Kossuth je na to hitro odgovoril, češ, da ni nobenih emisarjev poslal v Ljubljano, a če so bili tudi, da so zlorobili njegovo ime. Ta Kossuthov dementi řepe na obeh nogah. Kakor celo v Belgrad in v druge slovenske kraje, tako je sedanji minister Kossuth 1. 1906 resnično poslal svoje emisarje tudi v Ljubljano. Kar so ti ljudje poskušali dosegiti, to se je popolnoma ujemalo s Kossuthovimi težnjami in zato ni prav nobenega dvoma, da so bili poslani od Kossutha in od njega pooblaščeni. O kaki zlorabi! Kossuthovega imena torej ne more biti govora, Kossuth se le izgovarja s to »zlorabo«, da bi stvar utajil, ker mu sedaj kot ministru ni več po volji. *

— **Združeni narodni odbor** prejel je snoči od univerzitetiskega omladine v Belgradu obširno in na septembarske ljubljanske dogodke se nanašajočo brzojavko. (Original brzojavke se nam ni dal na razpolago. Opomba uređištva) »Združeni narodni odbor« je univerzitetski omladini v Belgradu brzojavno odgovoril tako le: »Bratstvo zahvala bratom Srbov za iskreno sočustovanje, izkazano našim padlim žrtvam. Vaše prisne besede dokazujejo, da celokupni slovenski svet obsoja ljubljanske septembarske dogodke. Vabimo Vas k odprtiju spomenika dvajsetega septembra 1909.«

— **Svarilo** Ker se dan na dan prizadevajo nove krivice, je razpoloženje pri nas in drugih slovenskih bratih tako, da se je resno batiti kakih nepremišljenih pojavorov. Mej take nepremišljene pojave štejemo v sedanjih resnih časih tudi klice »Živelja Srbija«. Vsled tega resno svarimo vsakega Slovence in posebno našo slovensko mladino, da naj se ne da zavesti h kakim nepremišljenim klicem, ki imajo lahko, kakor kažejo praski dogodki, najbolj nesodelno posledice.

— **Združeni narodni odbor** storil je uvažuje vse dejanske razmere in potrebe na Slovenskem s glasno sklep, da ostane v permanenci.

— **Nehvalečno »Filharmonično društvo«.** Pred par dnevi je imelo »Filharmonično društvo« svoj občinski zbor in o njem poslalo v uradni časnik bombastično poročilo. V tem občinem poročilu se pa niti s besedico ne omenja največje dobrotnice kranjskega maloštevilnega nemštva, dasi je javna tajnost, da se ima »Filharmonično društvo« zahvaliti v prvi vrsti in edino le »Kranjski hranilnici«, da se umetno vzdržuje. Rado veden smo, kaj je vzrok ti »črni nehvalečnosti!«

— **Lovske zadave.** Širom naše Kranjske se je zadelo veselo gibanje za osamosvojitev naših lovov. To gibanje je iskreno pozdravljati, ker vleva narodno dočnost, da sme tuji živelj na Slovenskem imeti le toliko pozicije, kolikor mu je gre po številu in niti trohico več! Ker smatra

»Združeni narodni odbor« lovske zadeve na skupne zadeve obeh slovenskih strank, je v svrhu enotnosti druge volje pripravljen posredovati v lovske zadeve. Slovenske občine in lovci se torej lahko v vseh takih vprašanjih obračajo zaupno na »Združeni narodni odbor«.

— **Nemškutarška vzgoja** se je danes opoldne pokazala. Sin L. Zeschkota na Erjavčevi cesti in njezina dva tovarisa se se danes opoldne zaletavali v gojenke dekliske šole s tem, da se niso hoteli nalači umikati, temveč, da so morale gospodčine v sneg. Heil svetovalec »Kranjske branilnice« g. Zeschko!

— **Kako bo s filharmoničnim koncertom?** Tako se vprašujejo posamezniki, ko čitajo lepake v vabilu na popoldanski filharmonični koncert v nedeljo v hotelu »Union«. Kako bo? — Vsak posameznik, komur je le kolikor na tem ležeče, da se prepriča, na kako nepriskakovano višino smo Slovenci na glasbenem polju v nekaj mesecih dospeli, pridi k koncertu in — vprašanje bo rešeno. Za ugodno rešitev se nudi slovenskemu občinstvu na deželi posebna ugodna prilika; posebno pa za Dolenjce, ki sicer večnih koncertov ne morejo obiskovati. Torej kako bo! Če jih pride malo, bodo pa pokazali, da imajo malo smisla za pravi umetniški užitek, kakor slovenski Ljubljani ob prilik prvega simfoničnega koncerta. Če pa jih pride mnogo, ne pa porečemo: vso čast našim zavednim rodu ljubom! ... Ljubljana, namreč tista Ljubljana, ki je pri prvem takem koncertu ni bilo, poglej jih ter ravaj na se po njih! Sicer pa, kakor čujemo, to pot tudi Ljubljana hoče pokazati, da se vsaj svoje narodne dolžnosti zaveda napram »Slovenski Filharmoniji«. In tako bi bilo vprašanje: »Kaj bo v nedeljo s filharmoničnim koncertom« za nas Slovence častno rešeno.

— **Pozmemanja vredno.** Za bedno rodbino inženjerja Kisele je nabrala v Prešernovi sobi pri »Roži« v Ljubljani gd. Irene Ružička v 22 K in je to svoto rodbini posebno izročila. Pri isti priliki je obljubil gosp. Ivan Mejač tej rodbini darovati iz svoje konfekcijske zaloge raznobleko.

— **Desertiral je iz Ljubljane** pešec 27. polka I. Puschenjak.

— **Pasji kontumac** je razglasen tudi za Ljubljano, in sicer za nedolžen čas. Razglas pa ni zadostno objavljen kar pričajo. — psi, ki jih še mnogo hodi brez torb okrog!

— **Ubil je v nedeljo** čevljiv Surina v Lipi svojo ženo, ki ga je prišla klicat v gostilno. Surina je ženo podrl na tla in je toliko časa bil po nji, da je bila mrtva. Ubijalca so orozenki izročili sodišču.

— **Dolenjska podružnica »Pravstev«** priredila v nedeljo 13. t. m. v Metliki v prostorjih »Narodne čitalnice« javno ljudsko predavanje »O Slovenskih«.

— **Narodne čitalnice v Krškem** občni zbor je bil 7. t. m. Čitalnica ima 70 članov. Društvena knjižnica šteje 303 knjige — izposjevala si jih je 27 oseb. Dohodkov je bilo 1117 K, izdatkov pa 920 K. Premoženje znaša 558 K.

— **Sodnik je izginil.** Iz Trbiža je izginil sodni pristav dr. Kasper, rodom Pliberčan. Najbrž se je končal življenje.

— **Celjski nemški gimnazijci** po stajajo, kakor se nam poroča, od dne do dne bolj predzrni. Kar javno pri belem dnevu demonstrirajo s svojim vsemestvom — in to v prido svojih profesorjev — ter na ulicah celo napadajo slovenska naša dekleta. Vse počenjanje teh fantalinov pa propoga znan celjski listič »Deutsche Wacht«, a o vsem tem noči nič vedeti direktor — Prof. ... Potem naj pa kdo reče, da to ni krasno vzgojevanje! Smo pač v Avstriji.

— **Imenovanje** Praktični zdravnik g. dr. Branko Žižek v Vojniku pri Celju je imenovan za občinskega zdravnika v Hrastniku ob Južni železnici. — Trboveljski občini čestitamo na tej skvizi.

— **Zmrznil je** pri Rogatcu delavec Jurij Grablar. Preveč se ga je napisil in v pisanosti padel ter ni mogel več vstati.

— **Živ pukpan.** V državni vinarski šoli v Šmarju pri Jelšah je padlo na Antona Tačka kakih pet kubičnih metrov zemlje in kamenja. Ko so ga izkopali, je bil že mrtev.

— **Nesreča** Te dni je šel na Pra-pretrem pri Št. Viški gori na Goriškem 34letni Peter Biček po vodo k bližnji jami. Ker ga precej časa ni bilo nazaj, ga je šel iskat njegov oče in ga našel mrtvega s polno brento vode na hrbitu. Spodrsnilo se mu je bilo in je padel na trebuh v vodo.

— **Trubarjeva slavnost v Trstu.** V soboto, dne 12. t. m. bo v veliki dvorani »Narodnega doma« v Trstu ob 8. zvečer velika Trubarjeva slavnost, ki jo priredita »Učiteljsko društvo za Trst in okolico« in akademico ferijalno društvo »Balkan«.

— **Pevske točke** bodo izvajala združena pěvácka sbora rečenih društev. Slavnostni gevor o Trubarju bo govoril g. Ferdo Plemič. Čisti doberček je namenjen slov. visokošolskim v Pragi, v Gradou in na Dunaju.

— **Eralne in pěvské društvo „Ladja“** v Devici ima svoj občni zbor v nedeljo 20. t. m. v dvorani g. M. Plesa ob 3 pop.

— **V trebuh je zabetel** v Zagrebu Antonia Rumca Tomáš Petkovíč. Nesrečne je umrl za račo.

— **Zaklalo se je** v mestni knjižnici ljubljanski 22. novembra do vtevne 29. novembra 78 volov, 10 krav, 2 bika, 308 pratičev, 124 telet, 15 koščunov in kosil, 9 kožičkov; zaklana živine se je vpeljalo 28 pratičev, 31 telet in 539 kg mesa.

— **Pasaširja v hlevu.** Danes zjutraj sta jo po Prešernovih ulicah prisekal dva ponovnjaka, ki nista delala prav nobenega nemira. Šla sta mirno drug poleg drugega, a vendar je čutil poliojski stražnik potrebo se vtakniti v mirna pasanta. Ko je postal v sledi tega eden nekaj okoren, potegne stražnik sabijo in ga z njo nabriše po stegnih. Ker se je zdelo pasantoma proti oboroženi moči nevarno upirati se, sta mirno sledila povelju varnostnega organa. In kam ju je odvedel? Čuje se v strmi! Mesto v mestno »špehovku«, k »Slonu« v — hlev, češ, ne bosta jedla ričeta, rajši glojata kosti in terita oves. In še »Sloveni« konji bi bili kmalu poskakali v jasli, ko so zagledali svoja nova sostanovaca. Ker so bili pa prvezani, se niso mogli z njima sproprati in radi ali neradi ju morajo trpeti v svoji družbi. Nepoklicana sta bila namreč neka — oslica in psica. Oslica tare oves, psica pa gloda kosti. Kdo ti ljubljenci živalci pogreša, jih dobi nazaj pri »Slonu«, odnosno pri policiji.

— **Novo odelje** je dobila mati zemlja danes čez noč. Nebo je bilo sicer dešljena že par dni zatemneno in tudi

glavni oznanjevalec snega, mali stršek, je skakljava s svojim »strg, strg, strg« napovedoval belega moža, toda kljub temu se ni pričakoval hipnega iznenadenja. Beli mož je napravil v prometu precej težko. Že zgodaj zjutraj so orali sneg s sneženim plugom, električna železnica stoji, vozna žilina ječi, po cestah mrgole trope delavcev, hišniki mrmmajo in si »služijo« stanovanja, splošno, cel promet je otežkočen in nekateri izvoščki so vpregli sani. Vremenski proroki prorukejo, da bodo božični prazniki mokri. Vsled pomanjkanja vode je bilo tega želeti, in videti hočemo, če so jo pogodili.

— **Delavško gibanje.** Včeraj se je z južnega kolodvora odeljalo v Ameriko 35 Slovencev, nazaj je pa prišlo 86 Hrvatov. 26 Lahov se je povrnilo iz Bosne domov, 2

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 11. decembra 1908.

T-Paris.

Pšenica za april 1909. za 50 kg K 12.69

Pšenica za oktober 1909. za 50 kg K 1.09

Rž za april. za 50 kg K 10.57

Korza za maj. za 50 kg K 7.45

Oves za april. za 50 kg K 8.72

Efektiv.

Vzdržljivo.

Meteorologično poročilo,

na mračni nad morjem 206. Srednji srednji tlak 786.9 mm.

decem	Cas opazovanja	Stanje baro- metra v mm	Temper- atura	Vetovi	Nebes
10.	9. zv.	730.8	-1.4	sr. svihod oblačno	
11.	7. zj.	720.9	-1.6	sl. jijvhod sneg	
	2. pop.	718.4	-1.2	brevzeti. dež	

Srednja včerajšnja temperatura -20°, norm. -10°. Padavina v 24 urah 12.4 mm

Zahvala.

Ob bridi izgubi moje iskreno ljubljene soprote, oziroma tete, gester, svakinje in nečakinje, gospe

Marije Hönigmann
roj. Blanč

izrekam vsem priateljem, sorodnikom in znancem, ki so jo spremili k zadnjemu počutju, vsem darovalcem krasnih vencev svojo najtoplejšo zahvalo.

Zalužoči soprog.

Zahvala.

Za izkazane izraze sojalja povodom smrti ljubljenega našega gospoda

Karla Stupica

se zahvaljujemo najtoplejšo vsem priateljem in znancem, posebno pa prečasti duhovščini v Šenturju in Dobru osoju tvrdke Fr. Stupica, darovalcem krasnih vencev in sploh vsem, ki so spremiali nepozabnega na zadnji poti.

Na Viru, 11. decembra 1908.

Rodbina Stupica.

Izvežbanega in zanesljivega

knjigoveza

sprejme Jos. Petrič, tovarnar na Viru pri Domžalah.

4595-1

Pozor! Pozor!

V kavarni „ILIRIJA“

Kolodvorske ulice 12

Danes, v petek, 11. dec.

KONCERT

seksteta na lok.

Vstop prost.

Začetek ob 9 ur.

KAVARNA

je vsak dan vso noč odprta.

Za obilen obisk se priporoča

Štefan Miholič.

4599-1

Slovenci!

Kupuje

božična in
novoletna darila

le v

pri slovenski modni trgovini

za gospode

12

Engelbert Skušek

Ljubljana, Mestni trg št. 19.

Blago in cene so brez konkurence.

Učenka

za trgovino z narejeno obleko in drugim blagom se sprejme takoj.

Naslov pove upravnštvo "Sloven. Naroda".

4580-1

Išče se izobražena

gospodična

ali vdova, ki je zmožna v šivanju in da bi imela veselje do vzgoje otrok.

Naslov pove upravnštvo "Sloven. Naroda".

Gostilna

"Pri Bebenku" na Glincah

z novo urejenimi prostori, acetilenovo razsvetljavo in lepim vrtom s koncertno vred so odda zaradi bolesni takoj ali pozneje v nočem.

Istotam se odda tudi

prodajalnica, več stanovanj in delavnica.

Več se izve na Glincah št. 37 pri Ljubljani.

408-24

Ura z veržico

za samo 2 kromi.

Zaradi nakupa velikih množin ur, razpošilja šleska eksportna trdva prekrasno poplačeno 36 urno precizisko uro na sidro z lepo veržico za samo 2 K karok tudi 3letno pismeno jamstvo. Po povzetju razpošilja prusko šleska razpošiljalnica

4582

CH JUNGWIRTH, Krakov 32

Za neugajajoče denar nazaj.

O. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljavien od 1. oktobra 1908 leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

Prihod v Ljubljano juž. žel.

10.5 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, 1. ž., ž.č. Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Praga.

9.07 utrav. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovec, Straža-Toplice, Kočevje.

9.26 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

11.28 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.

1.05 popoldne. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovec, Straža-Toplice, Kočevje.

3.45 popoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

7.10 zvečer. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovec, Straža-Toplice, Kočevje.

7.25 zvečer. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec.

0.40 ponoči. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7.28 zjutraj. Osebni vlak v Kamnik.

7.05 popoldne. Osebni vlak v Kamnik.

7.10 zvečer. Osebni vlak v Kamnik.

0.50 ponoči. Osebni vlak v Kamnik. (Sob nedeljah in praznikih do 31. oktobra.)

(Odhodi in prihodi so označeni v srednje evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Velika božična prodaja!

Priporočam veliko zaloge oblek

za dame, gospode, deklice, dečke in otroke

po tako znižani ceni.

Angleško skladisče oblek O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg 5.

Praktična darila za Božič in Novo leto

priporočata

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice štev. 9.

4400-4

Salmijakove pastilje

preizkušene

olajšujejo hrivnost in kašelj, razkrajajo aliz.

4.06 4

1 škatljica stane 20 b, 11 škatljic 2 K.

Naročila izvršuje po povzetju

lokarnar

G. Piccoli v Ljubljani,

c. kr. dvorni založnik

na Idunske ceste.

Sprejme se spremem

mesarski pomočnik

v trajno službo pri Ernstu Humru,

mesaru v Litiji.

4575-2

SLUŽBO

za domačo učiteljico, komptoiristino, pisarico, vezijo, ali podporo gospodinji in še za takoj ali po Božiču gospodinju za dobrimi izpričevali, ki je službovala kot učiteljica na ljudski šoli.

4.31 3

Ponudbe pod "učiteljico" na uprav. "Slov. Naroda".

Perilo

za 4197-7

dame in gospode

nojšineje izdelano in po tako nizki cen, priporoča najtoplje

M. Alešovec.

Prvo učilišče za izdelovanje perila

Elizabetna cesta 6.

Kavarna Leon'

na Starem trgu št. 30.

je vsaki dan

vso noč odprta.

292 4

Vsek torek

KONCERT seksteta

na lok.

začetek ob polu 10. Vstop prost.

Z odličnim spoštovanjem

Leo in Fani Pogačnik.

Nizko pod ceno

prodajam radi pomajkanja prostora

obleke, površnike, zimske suknje in dežne plašče

za gospode in dečke

kakor najmodernejšo konfekcijo za dame in deklice.

Konfekcijska trgovina A. Lukić.

Pred Škofijo

št. 19.

<h